

pagina economică

De ce vegetează „filonul de aur” al inteligenței tehnice de masă

Însemnări pe marginea unei consfățuiri consacrate conlucrării sociologiei muncii cu mișcarea de inovații

Soldată plină în prezent cu câteva lucrări și studii de sociologie concretă, investigația sociologică în domeniul industriei se află încă, la noi, desigur, într-un stadiu incipient. Am mai avut prilejul să consemnăm, chiar și în acest stadiu, valoarea implicărilor sale practice. Revenim acum asupra ei determinând filul de un eveniment petrecut recent în Brașov — alături de un grup de cadre de conducere din întreprinderile județului, șefii cabinetelor tehnice, inovatori și inventatori, reprezentanți ai organizațiilor de partid, sindicale și de tineret, ai C.I.T., sociologi, cadre didactice din domeniul științelor sociale ș.a. s-au întâlnit cu cercetătorii ai Institutului de filozofie al Academiei, autori ai lucrării „Sociologia muncii. Mișcarea inovatorilor”, apărută în Editura politică, lucrare care sintetizează rezultatele unei investigații sociologice concrete întreprinse într-un număr de 12 întreprinderi, dintre care patru aflate în județul Brașov. Obiectivul acestei înfățișări de lucru: dezbaterile măsurilor concrete care se impun pe baza acestor cercetări.

Inițiativa Comitetului județean de partid Brașov este întrutotul laudabilă. Ea urmărește un tel deosebit de prețios: valorificarea superioară a resurselor importante de inteligență creatoare conținute de mișcarea inovatorilor. Se poate pune totuși, pe drept cuvânt, întrebarea: pentru ce se luă în discuție rezultatele investigațiilor sociologice în acest domeniu au trebuit să treacă peste patru luni, pentru că, de fapt, atât în trecut de la apariția cărții în discuție, care conține, realtate, observații întemeiate asupra actualului inovator în tehnică?

De altfel, din consfățuire a rezultat că nici conducerea întreprinderilor în care s-au desfășurat sociologice cercetările lor nu au îmbrățișat cu promptitudine concluziile desprinsе de acestea, dovadă fiind neaplicarea la „apele” sociologice muncii. Este adevărat că „uzura morală” acționază necrutător nu numai în tehnica modernă — unde sînt necesare eforturi înzestrate pentru înțelegerea pasului cu ritmul modernizării accelerată de la apariția cărții în discuție și instalarea pe plan mondial — ei și în domeniul cercetării. Oare, în cazul nostru, o investigație științifică cu caracter concret asupra activității inovatoare în tehnică — desăvîșită și cu un interval de timp de îndelungat: doi ani — nu înșiră, de-a lungul săptămînilor, lucruri, prospectiva ideilor pe care a reușit să le cristalizeze și, implicit, o parte însemnată, dacă nu covârșitoare, din valoarea socială?

Totuși — și acesta este, desigur, meritul ei incontestabil — consfățuirea la care ne referim, confirmînd principalele rezultate ale cercetării întreprinse și evidențind unele cauze grave în stimularea fenomenului inovativ, a conștientizat un șir de măsuri care se cer a fi luate fără întârziere pentru creșterea „plozii” și eficienței creației tehnice de masă în unitățile industriale.

Dezbaterile au reliefat cu claritate faptul că, fără a ignora rezultatele ei pozitive (de pildă, numai în județul Brașov ea a generat, anul trecut, economii post-calcule de peste 87 milioane de lei), mișcarea inovatorilor nu se desăvîșește nici pe departe la nivelul cercințelor și exigențelor actuale ale economiei noastre naționale. Care sînt principalele cauze ale insuficienței valorificării capacității inovatoare în industrie?

Cercetarea sociologică depășită, printr-o altă „pierdere” — pe drum a unui număr însemnat de inovatori, nivelul scăzut de menținere a creativității lor — fenomene care subminează puternic posibilitățile de dezvoltare a mișcării inovatorilor. „În ultimul timp — sună de exemplu, ing. Harri Engel, de la uzina „8 Martie” — ritmul de creștere a numărului inovatorilor stagnează. Ce se întâmplă? Viața pune în fața inovatorilor din industrie probleme tehnice tot mai complexe, le solicită ideile noi, o autentică muncă de concepție. Or, după opinia mea, cabinetele tehnice nu sînt suficiente de pregătite pentru a accede la actualii inovatori asistență tehnică de înalt nivel. Este imperios necesar ca aceste cabinete să desfășoare două genuri de activități: una de creație, esențială, primordială — care în momentul de față este aproape total neclătită — și alta de urmărire, selectare și încurajare încă „din fașă” a inovatorilor, care în prezent se face cu totul defectuos. Deosebit de util pentru ridicarea stăruinței muncii de inovație și, implicit, pentru creșterea ei în amploare ar fi reunirea tuturor inovatorilor consacrați dintr-o întreprindere care sînt acum izolați într-un nucleu, avînd ca scop realizarea de inovații cu un grad ridicat de complexitate tehnică.”

Investigațiile sociologice au atras atenția și asupra drumului lung, întortocheat, pe care este nevoit să-l parcurgă o inovație din faza de concepție pînă la aplicarea ei efectivă în producție. Există acum — sublinia inovatorul Viorel Păunescu, tehnician la „Electroprețzisa”-Skele — o metodologie alt de prozodice, de parcă a fost intenționat creată pentru a îngreuna calea ideilor noi spre

VÎRSTA „CAROM”-ului

Pe Valea Trotușului a fost consemnat ieri un eveniment deosebit: aniversarea a 5 ani de la elaborarea primei sarje de cauciu sintetic românesc. Bilanțul făcut cu acest prilej de colectivul de aici satisfăcînd deplin. Reținem atenția faptul că toate instalațiile combinatului și-au atins și depășit capacitățile proiectate. Înțeleg producția de cauciu sintetic a avut un început în anul 1963 — se realizează acum în numai 37 de zile. Cîntarul automat a „memorat” de-a lungul celor cinci ani cantitatea de 164.633 tone cauciu. Aceasta este de altfel producția care a ieșit pe poarta combinatului, lînd drumul către beneficiari.

Prin cercetări și experiențe, specialiștii combinatului au reușit să lărgescă gama produselor. De la o singură marcă de cauciu — Carom 1500 — s-a ajuns acum la 6 tipuri de cauciu sintetic românesc. Mai presus însă de aceste cifre stau oamenii cu fațete lor. Nicolae Mazilu și Ortvin Graef, care în ziua de 17 mai 1963 au avut cinstea să participe la elaborarea sarjei inaugurale, au devenit măști ale muncii. Dar, tinerii trăiau emoția primei sarje de cauciu românesc și lădache Chicoș, Constantin Raicu, Nicolae Bunea, Vasile Milea, asistați toți operatori chimii de naștere.

Ch. BALTA
corespondentul „Scintei”

REGRUDESCENȚA FORMULARISTICII ÎN UNITĂȚILE AGRICOLE DE STAT

(Urmare din pag. 1)

statisticile cerute de diferite organe.”

De altfel, în cadrul zootehniei există și alte anomalii în ținerea evidențelor. De pildă, conform instrucțiunilor, evidența înținerii taurin pe categorii de vîrstă a fost simplificată în sensul că nu se mai cere și pe sexe. Prin statisticile solicitate însă (A.Z.-1) de întreprindere și de trust se cere și pe sexe. Și iată că, indirect, ferma este obligată să țină evidența la fel ca mai înainte.

Situațiile cerute sefului de fermă „emană” de la întreprinderea din care face parte ferma respectivă. Se pune întrebarea: de ce continuă să existe această situație, criticată atât de mult în trecut? Am reținut părerile unor conducători de întreprinderi agricole.

BIROCRĂȚIA ÎN STADIUL DE „REANIMARE”

Discuția purtată cu tov. Sergiu Roșca, tehnolog șef la I.A.S. Liebăniș, din Trustul zonal I.A.S. Timisoara, a reliefat tendința de a se permanentiza vechile raie ale birocrației. Ceea ce ceram noi șefilor de ferme ne este solicitat de formulare superioare — trustul zonal. Nu putem spune că nu s-a simplificat

evidența — arăta interlocutorul. Dar, judecînd după volumul mare de corespondențe în ceea ce privește sistemele informaționale, acum nu este mare deosebire față de anii trecuți.”

Aici am aflat că în primul trimestru din 1967 s-au primit 1.094 corespondențe, dintre care unele nici măcar nu privesc întreprinderile respective. Răsfoind aceste adrese am găsit unele trimise de trust prin care se dau indicații privind livrările de tîncă. Dar I.A.S. Liebăniș nu produce tîncă, iar cu privire la funcționarea morilor, deși întreprinderea nu are mori. Oare cei ce expediază aceste circulare nu știu cum trebuie adresate?

Incontestabil, măsurile stabilite de plenum C.C. al P.C.R. din martie anul trecut privind simplificarea substanțială a evidențelor, finanțării și creditării I.A.S. au avut un efect pozitiv asupra degrevării specialiștilor de scriptologie, permițîndu-le să se ocupe într-un mai mare măsură, de organizarea și conducerea producției — ne spune Cornel Ciochînă, directorul I.A.S. Rușea, din Trustul zonal Brașov. Cu toate acestea, se cere încă multe situații care uneori sînt inutile. Există o neconcordanță între unele dispoziții și situații care nu se solicită de diferite organe, iată un caz concret. Unele instrucțiuni ale Departamentului I.A.S. exclud din evidența urmărirea sporului în greutate la animale prin cîntărirea acestora. La instrucțiunile care a avut loc, în această țară, la Mangalia cu lucrători din fermele de stat, s-a spus textual că nu e necesar să se cîntărească animalele lunar.”

În schimb, ordinul nr. 7 al Departamentului I.A.S. ne cere să ținem evidența sporului în greutate. Această evidență se cere prin formularul AZ și de către Direcția Centrală de Statistică. Paradoxal nu se pare și formularistica factorilor și deconturilor.

„Deosebit de groază și de complicată a rămas, în continuare, metodologia de obținere a aprobărilor privind deschiderea finanțării unor lucrări de mică mecanizare, investiții centralizate și ne-centralizate — ne spune ing. Ioan Toma, directorul I.A.S. Prejmer. Aici, volumul hîrtiilor nu s-a redus cu nimic. Pentru începerea unei lucrări se cere avizul C.T.I. de la ferma tutelar, avizul Inspecției de stat pentru igiena și protecția muncii, acordul de principiu pentru consumul de energie electrică, acordul unice la C.T.S. județean, scoaterea de teren din circuitul agricol, autorizația de construcție de la D.S.A.P.C., memoriu economic cu plan de rambursare de credite. Pentru întocmirea acestui volum de hîrtii și obținerea aprobărilor și avizurilor trece luni de zile, fapt care duce, implicit, la înfrizirea încercării lucrărilor. Ar trebui reduse la mai puțin de jumătate numărul acestor hîrtii, iar

pe de altă parte să se treacă la obținerea avizelor de către un singur organ competent. Această simplificare ar decongestiona cadrele de specialiști de volumul mare al hîrtiilor care ne înecă.”

În cadrul investigației s-au desprins și alte aspecte, care se impun atenției. Printre altele, este vorba de situațiile operative. Inițial, acestea s-au cerut o dată pe săptămîină (de către trust). Ulterior, s-au cerut de două ori pe săptămîină, iar acum de cîte trei ori. Adevărat că ele sînt simplificate, dar se cere. Uneori birocrația se instalează pe căi ocolite, prin intermediul notelor telefonice, care au început să se imulțescă.

De aci se poate trage concluzia că Departamentul I.A.S. nu a găsit cele mai potrivite soluții de reducere a sistemului informațional operativ, că solicită întreprinderilor numeroase situații în scris sau telefonice care trebuie rezolvate în majoritatea cazurilor de șefii de fermă. Dar departamentul nu este singurul organ care provoacă bătaie de cap în ce privește aceste situații. Aceeași situație se poate solicita întreprinderilor agricole de stat un număr mare de situații. La I.A.S. Becherecu-Mic, tov. Nicolae Koleț, economistul-șef, ne spune că Direcția județeană de statistică Timiș solicită situații suplimentare. De exemplu, s-a stabilit ca evidența taurinelor să se țină pe trei categorii: pînă la 6 luni, de la 6 la 12 luni și vaci adulte.

Dar statistica solicită o evidență de cinci categorii. Aceeași situație și pentru porcine. Or, este necesar un mare volum de muncă pentru a se ține evidența celor 1.200 de taurine și 2.000 de porcine. Mai mult chiar, în perioada foarte scurtă — o lună — se cere situația sporului în greutate. O cîntărire însă înseamnă scîdere în greutate cu circa 1 kg la fiecare animal.

Directia județeană de statistică Timiș a solicitat aceeași situație în mod nejustificat, la scurte perioade. De pildă, prin adresa nr. 687/27 din 27 martie s-a cerut întreprinderii agricole de stat Becherecu-Mic un exemplar al formularului nr. 1, pînă la 28 martie 1967, urmînd ca area de seamă cu realizările definitive să se depună la 6 aprilie. Prin urmare, în decurs de numai 8 zile se cer două formulare identice. Se pune întrebarea: Cui folosește aceasta? Cine alina această situație birocratică și de ce se mai permite unor funcționari să atenteze la timpul cadrelor din agricultură, împiedicîndu-le să se ocupe de problemele producției? Pentru că nu este vorba de simple cifre ce pot fi ușor asternute pe hîrtie, ci de adevărate investigații, de o muncă asiduă din partea șefilor de ferme, a conducătorilor I.A.S., care trebuie să furnizeze datele cerute.

Același aspect a fost relatat și de ing. Maria Dănilă, de la I.A.S. Traian, Trustul Bacău, care ne spune că este nevoită să întocmească situații diferite care, în esență, au același conținut. Este vorba de dările de seamă „I.N.V.” și „C.S.”.

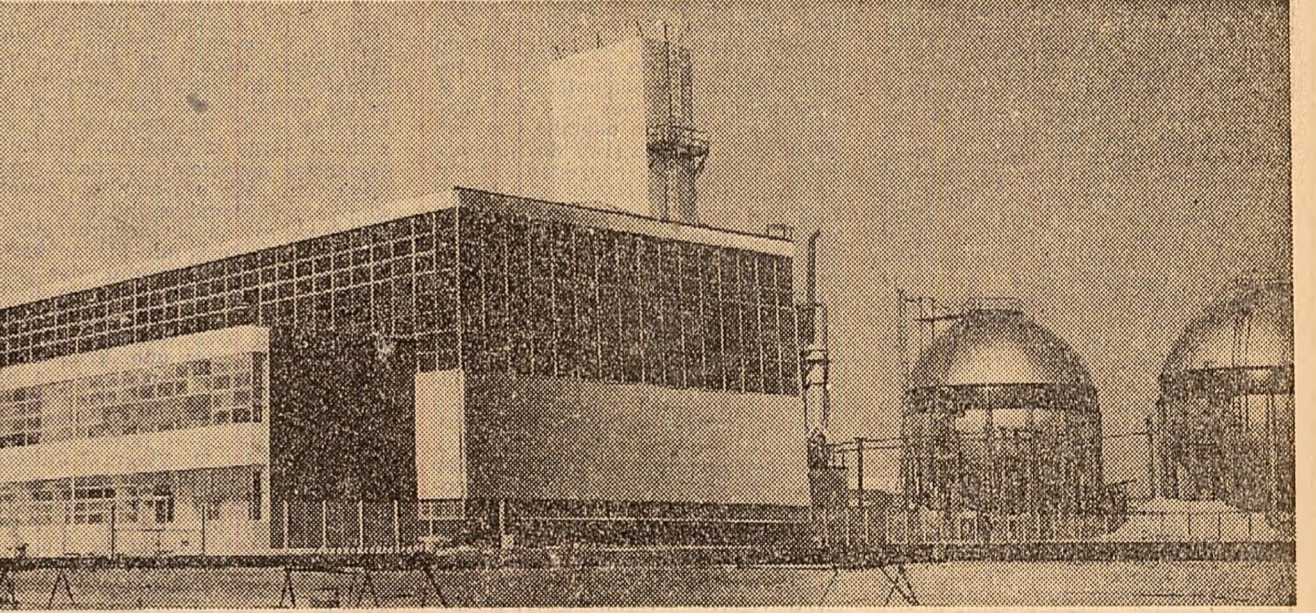
SCADENȚE AMINATE

Ce-i o fabrică de nutreturi combinate? O nouă modernă cu a numite utilaje în plus și ale cărei produse au o destinație precisă: combinatele de creștere a animalelor și păsărilor. O astfel de fabrică s-a construit și în Brașov. La începutul acestui an trebuia să producă în cursul lucrărilor de construcție. Dar din cauza unor întârzieri în furnizarea materialelor și a întârzierii în finalizarea lucrărilor, fabrica nu a putut începe încă producția. În prezent, lucrările sunt în curs de finalizare și se estimează că fabrica va începe producția în curînd.

ca poate fi pusă în funcțiune. S-au stabilit și termene precise. Dar sanțierul, antrenor general fiind în prezent, lucrările nu au intrat în curs de execuție. În hala buncărelor etansarea nu este făcută, instalațiile electrice sînt incomplete, mai sînt de oțat conducte tehnologice, de execuție finalizate. Sînt lucrări relativ mici, pe care constructorul se anghia să le termine pînă la 25 martie, dar nu s-a ținut de cuvînt. Pe lîngă cei de la Instalarea nr. 7 sînt vinovați de întârziere și alții. Cîntarul dozorilor nu funcționează. A fost instalat de către o firmă de lucru a Institutului de Statistică București. Șeful acestei formații, tehnicianul Gheorghe Leifer, își declină competența. „Este vorba despre o instalație complexă de automatizare, pe care nu mă pricep să o execut.”

Fabrica nu are asigurată încă alimentarea cu apă caldă și aer condiționat. I.S.P.A.; proiectantul fabricii a indicat la început două soluții de asigurare a sursei de energie termică necesare. Una este de a instala un cazan de apă caldă, cealaltă este de a instala un cazan de apă caldă și un cazan de apă caldă. Dar se necesită reparații, completarea unor lucrări importante, fără de care fabrica

Radu APOSTOL
corespondentul „Scintei”

Fabrica de oxigen intrată de curînd în producție la Combinatul siderurgic din Galați (Foto: Gh. Vințiu)

EXPRESIE A ADÎNCIRII DEMOCRATISMULUI SOCIALIST

(Urmare din pag. 1)

— În munca sa — remarcă tov. Gheorghe Stuparu, președintele comitetului sindicatului — important este ca comitetul nostru de direcție să se bizuie pe largă participare și stimulare a inițiativei creatoare a colectivului uzinei în rezolvarea problemelor complexe ale activității economice. Acum, la început de drum, scopul este de a organiza un sistem absolut necesar să fie înscris pe agenda lui de lucru. Pe un prim plan se află problema îmbunătățirii folosirii capacităților de producție. Neîntîrziat trebuie să trecem

la intensificarea acțiunii de economisire a materialelor, în general, și a metalelor în special, prin reducerea consumurilor specifice.

Numeroase alte sugestii și propuneri au fost făcute în cadrul dezbaterilor. Cert este însă faptul că au avut un profund caracter de lucru, au prilejuit o dezbateră critică, fructuoasă a problemelor majore ale uzinei, fiind un veritabil moment de „punere sub sarcină” — așa cum se exprima plastic unul din vorbitori — a organului de conducere colectivă a uzinei.

niat Nicolae Martă, secretarul comitetului de partid — că oricite cunoștințe ar avea și oricît de capabil ar fi un conducător de întreprindere, el nu poate rezolva just și eficient toate problemele, dacă nu se bizuie pe priceperile și experiența celorlalte componente cadre din colectivul în care lucrează. Consider că prin creșterea comitetului de direcție se vor evita în viitor unele deficiențe din întreprinderea noastră, mai ales în ceea ce privește calitatea produselor, gospodărirea cu eficiență a fondurilor materiale și bănești.

În cuvîntul său, Constantin Gălcău, inginer șef, a arătat că noua formă de conducere largă este un pas în direcția democrației noastre socialiste. El a relevat, totodată, că adunările generale ale salariaților vor avea un rol mult mai activ în dezbaterile și rezolvarea problemelor producției, subliniind necesitatea ca, în munca sa, comitetul de direcție să se sprijine în permanență pe părțile sale vorbitoare, de pildă, de cîntărea slabă a produselor refractare și deosebită a blocurilor de samot, cauzată pe de o parte de materia primă necorespunzătoare, iar pe de altă parte de uscătorii. S-a propus repararea uscătorilor, extinderea ei, dar aceasta continuă să rămîna așa cum a fost, degradîndu-se de la un an la altul.

Contabilul șef al întreprinderii, Ioan Popa, s-a referit în cuvîntul său la probleme legate de eficiența economică a producției. „În primele 4 luni din acest an sarcina de beneficiu nu a fost realizată decât în proporție de 98 la sută. Putea fi evitată o asemenea situație? Eu cred că da, mai ales dacă am fi valorificat întreaga cantitate de cîmest existentă în silozuri — circa 5.000 de tone, ce figurează acum în stoc, sau dacă am fi evitat unele deficiențe la împachetare și expedite. Este încă mare volumul cheltuielilor economice, generate de existența unor imobilizări în stocuri supranormative. Este necesar ca mai ales serviciile mecanice șef, electroenergetice, aprovizionare să procedeze de urgență la analiza planului de aprovizionare și să renunțe din timp la unele materiale și piese existente în stoc. Aceasta problemă cred că trebuie să stea și în atenția comitetului de direcție, investit cu competențe și răspunderi sporite.”

Alex. MUREȘAN
corespondentul „Scintei”

Fabrica de ciment din Turda

Evenimentul constituirii comitetului de direcție la Fabrica de ciment din Turda, organ care de acum înainte va conduce întreaga activitate, ca și problemele expuse în informarea prezentată de directorul întreprinderii au oferit o bază largă de discuții pentru numeroși participanți care s-au înscris la cuvînt.

Fiecare dintre ei a apreciat că constituirea comitetelor de direcție, ca organe de conducere colectivă, răspunde unor cerințe stringente ale perfecționării metodelor de conducere a întreprinderilor, impuse de practica construcției noastre socialiste.

— Viața a demonstrat — a subli-

Ch. ZAMFIR

Locuinta El o incalzare mobilizata modern dar nu pot, pentru o persoana, aparat de radio, televizor, o masina cu patru scaune etc. La ridicarea cortinei intru El - 38 de ani, parul aproape alb, faia impietrita. Ramin citeva clipe in picioare, in mijlocul camerei, privindu-se indelung. Hecic, incredincinat sa obtina de la ceilalti prima reactie.

Incearcă să-și zembescă, vag ironici, dar nu reușesc. Sint prea crispați.

EA: (incele) Al venit?

EL: (surdit) Da.

EA: Te-a urmărit cineva?

EL: De ce mă întrebă?

EA: Vroiam să știu dacă te-a văzut cineva intrând aici.

EL: Nu m-a văzut nimeni.

EA: (ceretează precum încalzarea din priver) Ești singur?

EA: Bineînțeles.

EL: Pot să scot țarina? E foarte cald.

EA: Te rog.

EL: (Căzând pe cană o anumită siguranță în glas și în miscări) Ești puțin intimidată, nu-i așa? (O cuprinde de umeri. Ea nu se opune). Nu te așteptai să vin.

EA: Ba da. Știam că ai să vii.

EL: Dumneata ai sunat la telefon și ai închis?

EA: (Se gîndește, oarecum absentă) Da, cred că eu.

EL: (Privind-o lung) Poate că ar fi fost mai bine să nu fi venit astăzi seară. Poate că ar fi fost mai bine să fi venit mine seară.

EA: Miine seară ar fi fost prea târziu.

EL: De ce?

EA: În seara asta am nevoie de dumneata.

EL: (zimbîndu-i). De aceea am și venit. Ai, într-adevăr, atât de multă nevoie de mine?

EA: Trebuia să ne vedem în seara asta neapărat.

EL: Am venit exact la trei și un sfert, așa cum mi-ai cerut. Nu-ai să uiți, sper, niciodată că am venit în viața dumitale exact atunci cînd mi-ai cerut, fără să intriți nici o clipă.

EA: Nu-am uitat. (El se așază pe pat. Cum al reușit să plece?)

EL: (și amintindu-se fără plăcere) Am spus că merg să mă plimb... Că mă doare capul.

EA: Si?

EL: Evident, m-au privit toți cu suspiciune. Ea m-a privit chiar cu spaimă. A vrut să vină cu mine. A insistat. Eu am bruscat-o, l-am spus să mă lase în pace.

EA: Nu trebuia s-o jignești.

EL: Era deja trei și paisprezece minute, nu mai aveam timp să-și explic. Trebuia să plec chiar în clipa aceea. Toți au rămas incremențiți.

EA: ?

EL: Pentru că am plecat. E totuși ciudată să-ți părăsești soția în noaptea nunții, lăsînd-o fără explicații, în rochie albă și cu mușafirii în casă. E o atitudine bizară.

EA: Intru-adevăr?

EL: Am vrut să mă tîn de cuvînt. Crezi că și-au dat seama că sint aici?

EA: De ce mă întrebă pe mine? Eu am plecat înaintea dumitale.

EL: Te întreb pentru că dumneata ai putut să-ți dai seama atunci cînd mi-ai spus că vin aici, dacă ne-a observat cineva.

EA: Chiar dacă au observat că-ți am spus ceva, nimeni n-a zădit despre ce-i vorba.

EL: Dar crezi că ar fi putut bănuți că sintem înțeleși dinainte?

EA: Nu.

EL: (frîmțindu-i) Totuși există un amănunt care l-ar fi putut pune pe gînduri: privirea dumitale.

EA: Privirea mea?

EL: Mă priveai tot timpul cu atîta forță sau disperare, cu atîta ură sau dragoste, cu atîta chemare sau amenințare, încît era limpede că ai venit anume pentru mine și nu pentru că să te plîngi că facem prea mult zgomot și că nu te poți odihni. Te-ai apropiat de mine ca o somnambula și mi-ai spus: „Te aștept la ora trei și cincisprezece minute. Am să-ți comunic ceva important. Eajul doei, apartamentul 15”. Apoi ai plecat. Ai glumit?

EA: Nu. Nu cred că-am glumit.

EL: Dar eu nu sint ridicol? Nu sint beat?

EA: Nu.

EL: Atunci pentru ce am venit?

EA: Pentru că te-am chemat.

EL: Ea a simțit ceva?

EA: Da. Al venit. Știam că ai să vii.

EL: Am să plec chiar în clipa asta.

EA: Acum nu mai poți să pleci.

EL: (face citiva pași spre ușă, apoi se întoarce și întrebă cu un glas stîns) De ce m-ai chemat?

EA: Nu te grăbi să mă întreb. Am să-ți spun. Știai jos.

EL: (se așază învinș) Știai că sint un om slab?

EA: Nu ești un om slab. Ești curajos. Dacă aru slab nu veneai.

EL: Sint slab. Am venit din timidalitate și lașitate. Dacă eram curajos îți spuneam: „Pleacă! Nu te cunosc! Ce vrei? Lasă-mă-n pace!” Sau poate că-am venit dintr-o curiozitate. Că să aflu de ce m-ai chemat. Ai, într-adevăr, să-mi spui ceva important?

EA: Da, ceva important.

EL: Ești îndrăgostită cumva de mine?

EA: (ezitănd) Nu. Vroiam doar să stăm de vorbă. Eram hotărîtă dinainte să te răpesc. Adică să te chem aici. A mers mai simplu decît mă așteptam. Ai cedat ușor. Ce se întîmplă cu dumneata?

EL: (perplex) Nu știu. Am venit pentru că m-ai chemat într-un anumit fel. Am avut sentimentul că dacă nu vin și în amintirea o nenorocire, că trebuie neapărat să vin. M-ai chemat cu atîta disperare și gravitate... De fapt...

EA: Spune-mi.

EL: (în soaptă, emoționat) Miine am să fiu fericit.

EA: Miine?

EL: Da. Nu pot să-ți spun de ce. dar miine am să fiu fericit. Dacă noaptea asta va trece cu bine și repede... Cît e ceasul?

EA: Trei și jumătate.

EL: (ingrozit) Pînă miine nu e o vesnicie. Imi dai voie să te sîrț?

EA: (în panică) Nu, nu...

EL: Dacă ai putea să mă înlesnești puțin, să-mi dai un pic de fericire... Miine voi fi și eu fericit și-ți as înalpa totul. Cum te cheamă?

EA: N-are importanță. Liniștește-te.

EL: As vrea să te văd. Să te văd. (Misterios) N-am mai ris demult, tare demult. (în soaptă) Eu n-am avut voie să rid pînă acum. De miine o să am voie, dar nu știu dacă o să mai pot. Va trebui să învîț totul de la început. Nu cumva am reușit să te sper?

EA: Nu. Nu ai reușit. Dar, oricum, liniștete-te. De ce te chinuți atît?

EL: Dar nu mă chinuți. Acum mă simt bine. (O sîrțuie pe neașteptate).

EA: (crispată) Te rog să nu mă mai sîrțuie!

EL: Nu ești îndrăgostită de mine?

EA: Nu.

EL: O privire care mi inspiră o încredere enormă. Si mă simt bine lângă dumneata. Imi dai un sentiment de liniște și siguranță. (Pauză). Poate că-ți timpul să-ți fac o mărturisire, dar din păcate nu pot. (Regrează că nu-i poate spune). Imi pare rău... Spune-mi, în seara asta m-ai văzut prima oară?

EA: Nu. Te cunosc mai demult.

EL: Povestește-mi ceva despre dumneata. Din păcate, eu nu pot să-ți spun nimic. (Trist). Ne vom despărți și nu vei ști absolut nimic despre mine.

EA: Dar nu trebuie să-mi spui nimic. (Solemn). Știu totul.

EL: (tresărînd) Ce știi?

EA: Totul. În afară de un amănunt. De altfel, pentru acest amănunt te-am chemat. (Se ridică și se plimbă prin cameră. El o urmărește bulmăc). Nu ți se pare ciudat că nu m-ai întrebă pînă acum cine sint?

EL: (umilit) Nu te-am întrebă?

EA: Nu. Si deci mă vei întrebă cine sint, am să-ți spun tot ce știu înțelegi dumneata. Hai, întrebă-mă cine sint.

EL: (o privește incremențit) De ce să te întreb?

EA: Pentru că să ști cine sint, Căci trebuie să ști cine e femeia care a avut curajul să te răpescă în noaptea nunții și să te aducă în casa ei. Într-o noapte cînd sint. (Ea se îndreaptă spre noaptea și întoarce o fotografie înrămată spre El. El o vede și incremențește o clipă, cu ochii măriti de groază).

EA: (necurtător) De ce nu vrei să mă întrebă cine sint?

EL: (se ridică brusc și se plimbă citeva clipe cuprins de stare paroxistică de spaimă, lașitate, curiozitate și speranță. Se chinuie să-și ferească privirea de portretul de pe noaptea, dar nu reușește. Ea îl urmărește chinul fără să-l ajute cu nimic. Sîrșit, se decide).

EL: Atunci... cine ești?

EA: Sint umbra aceea de care te-ai chinut douăzeci de ani să te scuti! Sint omul acela cu care nu ar fi trebuit să te întâlnești în noaptea asta, de care ar fi trebuit să te ărești de de moarte. Dar dumneata, ca să vezi ce ciudat ești, în loc să te feresti, ai venit singur la mine. De ce-ai venit?

EL: (intimidat) Dar m-ai chemat!

EA: Dar ai fi putut să fugi. Din păcate, nu ai bănuțit nimic. De altfel, mi-am spus că în următoarele ore ți se va întâmpla o mare nenorocire. Imi pare rău pentru dumneata, dar așa va fi. Ți se va întâmpla o mare nenorocire.

EL: (brusc, solemn) Doamnă, cred că mă confund cu cineva?

EA: (aspru) Stai jos. Nu te confund cu nimeni. (la portretul de pe noaptea și i-l pune în față). El cunoști?

EL: (răspunde imediat) Nu.

EA: De ce te grăbești? Uită-te mai atent.

EL: Nu-l cunosc.

EL: (pune portretul la loc) El cunoști.

EL: (calm) Cine e?

EA: (cu o gravitate amenințătoare) Să-ți vorbesc eu despre el dumitale, care ai răsunec atît de bine? Dumitale, care ai tristete de aprigat de el și după moarte, căci nu mă îndolosec că în ultimii douăzeci de ani, de cînd e este mort, nu v-ai despărțit nici o clipă, că în fiecare zi ai călătorit împreună și în fiecare noaptea ai sărșit împreună.

EL: (palid, deschide gura, dar nu poate scoate nici un sunet; a răgăsi) A...

EA: (continuîndu-și ideea) Ce te interesează trebuie să fie legăturile dintre un asasin și victima sa după ce s-a comis crimă. Spune-mi, dumneata, ca asasin, ți-ai mai putut urî victima și după moarte? Sau v-ai împrietenit?

EL: (aparent calm; l-a revenit glasul) Dumneata halucinezi. Despre cine vorbești?

EA: (arată spre portret) Despre el.

EL: Cine e el?

EA: (se) Cel pe care eu, acum douăzeci de ani, îl iubesc. Cel pe care l-ai ucis dumneata... Mai îți mînte cum l-chema?

EL: Pe cine?

EA: (ce același glas scăzut, surd); Pe el. Știi foarte bine. Avea șaptesprezece ani atunci. Iar dumneata... nouăsprezece. (flegmatic și stăpîn pe el) N-ai fi exclus să-ți ucis, dar am uitat. Pur și simplu am uitat.

EA: Intru-adevăr!

EL: (degăsit) Atit de mulți am pe conștiință, încît nici nu e de mirare că mi-a obosit memoria.

EA: (crispîndu-se) Te invit să nu glumești cu mine.

EL: Dar dumneata ai început cu glumele.

EA: Știi bine că eu nu glumesc, dar încerci să lungesti în mod inutil această formalitate a intrucerii. (Pauză) Nu ai mai omorît pe nimeni. Numai pe el l-ai omorît. (Pauză). Să-ți spun și cînd l-ai omorît. În noaptea de 17 spre 18 august, acum exact douăzeci de ani. Eu și el eram pe atunci brigadieri voluntari pe un santier național. Ne iubeam și plăcusem acolo fără știrea părinților, care ne persecutau. Dumneata și cu el v-ai întâlnit acolo întîmplător. V-ai cunoscut. Erați în același sat. Și dumneata venise pe santier ca să te acuzi, dar din alte motive. Intru-adevăr ai stat de vorbă în spatele barăcii cantinei. V-am urmărit A doua zi ai fost găsit mort într-o prăpastie. S-a crezut că a fost un accident. Numai eu știu că dumneata l-ai omorît. Dar ai dispărut în aceeași noapte, iar eu ne-am văzut un fel de dovezi concrete. Poate tocmai faptul că nu aveam dovezi mă durut atunci cel mai mult și juram să te găsesc și să te pedepsesc. Am pornit în căutare dumitale, și căutarea aceasta a durat cincisprezece ani. Acum cînd ai te-am descoperit. Ți-ai dat seama că ai fost descoperit? (El tace) Te-am oprit pe stradă și te-am aruncat în apă. Omul acela era omul pe care îl iubeam eu. Iar dumneata l-ai omorît. A sosit timpul să plătești. După douăzeci de ani. Intru-în fel, ești avanjat. În sensul că ai avut liberii ani cei mai frumoși din viață.

EL: (se ridică din pat. Iși aprinde o țigară și începe să se plimbe agitat). Nu știu ai fost anii mei cei mai frumoși, dar n-are importanță. Important e că totul s-a sîrșit exact în noaptea în care credeam că nu se va mai întîmpla nimic. De toate nopțile m-am temut, în afară de asta. Am suspectat mil de oameni, bănuindu-i că mă urmăresc. Dumneata ești singura pe care nu am bănuțit-o. Mă urmăreai deci de cinci ani, mă

supravegheai pas cu pas, fără că eu să-mi dau seama. Desi probabil că te-am văzut de atitea ori prin prăjia mea. Cum m-ai descoperit?

EA: Groaznic de greu. Cincisprezece ani am bîjbîit peste tot, am cotrobîit și în noaptea, n-a fost tractor pe care să nu-l fi răscolit cu privirea. Cu alte cuvinte, mi-am fărîmățat cincisprezece ani din viață în căutare dumitale.

EL: Erai convinsă c-o să mă găsești?

EA: La început nu. M-am dus în satul dumitale ca să-ți dau de urme. Peste cîțiva ani m-am întors din nou în sat. Am locuit chiar la părinții dumitale.

EL: Dumneata ai fost învătătoare a ceea?

EA: Da. Cu mama dumitale m-am înțeles foarte bine. Te iubea mult, suferea că ești departe de ea. Nu știa că ai făcut o crimă. Dar chiar dacă ar fi știut, probabil că tot la te-lea ferit i iubii. Și mamele eroilor și mamele criminalilor iubesc la fel. De la ea am aflat că te ascunzi undeva, ea nu știa unde, sub nume fals. O dată, într-o noapte, te-ai întîlnit, în pădure, cu tatăl dumitale. Am încercat să vă urmăresc, dar am sosit prea tîrziu. Am crezut c-o să mă revîi, dar n-ai revenit.

EA: Scrisoarea te-a mîne. (O scoate dintr-un sertar). Asta e?

EL: (cercețîndu-o) Da.

EA: (ingrijorată) Ți-e rău? Ești cam palid.

EL: Nu, nu mi-e rău.

EA: Vrei să-ți dau o cafea?

EL: Da.

EA: Ți aduc imediat. Poți să mă stai însoțind? (Ea se plimbă în jur și continuă prin încăperea. O cercetează preocupat. Nu există nici o îndolăci că se gîndește să fugă. Si totuși nu fugе. Se duce pînă la ușă, o deschide cu precauție, se

EA: (il lovește brusc cu palma peste față) Taci! Cum îndrăznești să rizi în fața mea? Spuneai că-ai uitat să rizi?

EL: (și așepărată față cu miinile, apoi o privește înspăimîntat și umil): Iertă-mă. Nu mi-am dat seama că vă jigneșc. (Plînge indelung, cu fața acoperită de gulerul hainei. Ea așteaptă să se liniștească).

EA: (calm) În sfîrșit, acum ști cine sint și pentru ce te-am chemat. Să începem discuția.

EL: (încă umilit) Despre ce să discutăm?

EA: Povestește-mi cum l-ai omorît.

EL: (se uită spre fotografia o clipă) Nu l-am omorît eu.

EA: Ba da.

EL: (în soaptă, precipitat) Să vă spun cum a fost: ne-am luat la bătaie; în timpul încălțării el a căzut în prăpastie. N-am știut că murit. L-am căutat toată noaptea, l-am strigat... Dacă-l găseam... Pe urmă am fugit, evident...

EA: Căzuse într-o groză, de-aceea nu l-ai găsit. L-am descoperit eu în zori. Mai trăia încă. Mai precis, a mal trăit cinci minute în brațele mele.

EL: (tot timpul vorbește în soaptă) V-a spus ceva?

EA: Da, dar eram atit de speriată încît nu puteam să-l ascult. La un moment dai se-ada seama că nu-l ascult și a tăcut. Mă privea și zîmbea. La sfîrșit mi-a spus: „Nu te speria, n-am să mor”. Și imediat a murit.

EL: Am copilărit împreună, știți?

EA: Da, știam. Ce-ai vorbit atunci?

EL: Cînd?

EA: Atunci cînd l-ai aruncat în prăpastie.

EL: Dar nu l-am aruncat eu în prăpastie. A căzut al l în timp ce ne băteam. Tot atit de bine puteam să cad și eu... Nu aveam de gînd să-l omor. Nici prin cap nu-mi trecea. Ne-am luat la bătaie dintr-o ambiție pusească. De fapt, el a dat primul în mine... Pe urmă, cînd l-am lovit eu, s-a împiedicat

în ultima zi, în ultima noapte, în ultimele ceasuri în care miina lui te mai putea ajunge?

EL: (coșplet) Nu m-am gîndit la asta.

EA: Miinți. Doar dumneata singură ai recunoscut că ai considerat necuștat și de o importanță deosebită, ziua eliberării ai o mare povară. Ești un mare neaștat. Pentru că ai îndrăznit să cheiești cu nesimțire în seara aceasta, de bucurie că te vei elibera de obsesia lui, pentru asta nu te ierți!

EL: Amintirea lui am păstrat-o întotdeauna curată.

EA: Acum nimic nu mai are importanță. Totul este hotărît și ireversibil. Peste o răvăi fi predat celor care vor trebui să te pedepsească. Nu trebuie să te îndolosești nici o clipă de ceea ce-ți spun și să nu te gîndești nici o clipă că ai putea să te ierți. Nu-ți face nici o iluzie.

EL: Dar nu-mi face nici o iluzie. Te întreb doar atit: de ce m-ai lăsat să ajung pînă aici? De ce nu m-ai denunțat acum cînd ai, cînd m-ai descoperit?

EA: Dar tocmai asta am încercat să-ți explic. Că atitva vreme cit erai nefericit, nu consideram absolut necesar să mă primești o pedepșă în plus, adică în acele clipe plătite cu propria dumitale nefericire crima comisă. Numai în momentul în care am văzut că vei să devii fericit, fără să ai acest drept, atunci m-am hotărît să te denunț.

EL: Nu puteai să suporti să fiu fericit?

EA: (necurtător) Nu. Omenește nu aveai acest drept. Un om care a răpit via-bilitatea de fericele sau fericite înșisă, de unii semen de-al său nu mai are dreptul să fie fericit. Sint pentru principiu ca în viață să ne plătim absolut toate obligatiile și datorile, pînă la ultima centimă. Nu sintem ferece, ca să mușcam dintr-un semen de-al nostru pentru a ne atit de minuta telefonare.

EL: (resemnat) Deci douăzeci și cinci de minute... Aș putea totuși să dorm puțin... Niciodată n-am fost mai obosit ca acum.

EA: Atunci odihnește-te. Am să tac.

EL: (se întinde pe pat. Ea se plimbă prin cameră îngurduată. El prinde încet firul telefonului și-l rupe fără că ea să observe. Apoi se ridică, vine în spatele ei și-l imobilizează miinile. Ea întoarce capul și l-priveste calm, fără surprindere).

EA: (se așază în împănăt).

EL: Iartă-mă. M-am răzgîndit.

EA: Observ.

EL: Am hotărît să nu-ți mai dau posibilitatea să mă denunți. Am rupt firul telefonului și nu pot să revin pînă la ora șase. După ora șase, legea va fi nepotincioasă... (Îl leagă miinile cu firul telefonului și o așază într-un fotoliu).

EA: Nu ești deci un om de onoare. (Resemnat). Asta e foarte bine. Eu am avut onoare mi-ar fi fost ceva mai greu să te urăsc.

EL: Ce să fac? Cu riscul de a-mi cștiga pentru totdeauna disprețul dumitale, m-am hotărît în ultima clipă să revin la mine.

EA: Observ.

EL: (cu o simțire mult mai bine... Nu mai ești obosit... Ai și umor...)

EL: (cîinic) Da, mă simt mai odihnat. Mai bine dispus.

EA: Ți dau o veste proastă. Peste douăzeci de minute va veni cineva la mine. Dacă vei fi fericit, Eu, hărtă-mă că-ți face această confesune indecâtă, sint foarte nefericit. Nefericit este poate cuvîntul cel mai neapropiat, dar la îndemînă. Sint, mai bine spus, un om căruia faptul că trăiește în mijlocul oamenilor și că se bucură de această binefacere nu l-a adus încă nici o bucurie. Sint un om care înțelege tot ceea ce este important pe lume, un om rezonabil, capabil, harnic, cu disponibilități mult peste cele obișnuite. Așcut poate pentru a fi fost o excepție, dar din toate călătoriile mele nu s-a ales absolut nimic. Nu m-am simțit în stare să fac nimic important în viață. De ce? Nu știu exact. Să spun că din cauza gestului dumitale, din cauza că singurul om pe care l-am iubit a murit într-un chip stupid, nu ar fi intru totul ade-vărat. Desf de aici a pornit totul, de la acea decepție capitală, care mi s-a oferit la vîrstă de 15 ani, cînd iubeam și credeam în viață, așa cum se iubeste și se crede în viață. De la vîrstă de 15 ani de atunci am început să îmbătrînesc, adică să nu mai cred în acea capacitate fundamentală a vieții de a fi ferece, umblam năucă de colo-colo, întrebîndu-mă stupid care de fost rațunarea morții și cum să pot să mă răscumesc. De atunci bare alt de simplă, mă dezechilibrasem prea devreme și din pricina aceea nu-mi mă găseam locul în viață, oriunde mă duceam locuie era ocupat. Cu alte cuvinte, deși am încercat din toate puterile, nu am reușit să mă bucur de viață, de ceea ce oferă ea tuturor oamenilor obișnuți. Si atunci, gîndește-te: cum o să admit că dumneata să fi fericit?

EL: (pe un ton conștientiv): Să te întreb ceva: dacă eu as reuși cumva să te fac fericit, adică mă bucură și să-mi ajut să devii fericit, atunci... m-ai ierta?

EA: Cum ai putea dumneata să mă faci fericit?

EL: Nu știu exact, dar...

EA: Totuși, la ce te gîndești cînd spui că ai putea să mă faci fericit?

EL: Eventual să ramin lângă dumneata...

EA: Toată viața?

EL: Ai fi de acord?

EA: Cum îți imaginezi că ai putea să primesc în noaptea asta o atenție chiar și o singură fărîmă de fericire? Si asta în schimbul iertării... Adică să devin complica dumitale, să-ți ucidem încă o dată pe cel ucis, să-ți ucidem și amintirea?

EL: (și acoperă fața cu palmele) Iartă-mă... Trebuia să mă ierteți și să mă ferică. (Disperat) Mi-e frică! Nu vreau să mor!

EA: (rece) Dar nu vei fi omorît. Vei fi pedepsit.

EL: (îngunchează în fața ei, răvășit de spaimă) Nu vreau să fiu pedepsit! Dacă eram prins și pedepsit atunci, aș fi acceptat totul ca pe o fatalitate, dar acum s-a îndur crima. Dar atunci sint bîtrîn. Sint bolnav... Nu mai suport! M-am apărut cîm a fost posibil omenește! M-am ascuns în pivnițe, în poduri, în peșteri, în păduri, în mlaștini, în scorburi, în ierburii, iar cînd n-am mai putut să suport singurătatea, am venit printre oameni. M-am lăsat alături de un medic mi-a scurtat nasul și mi-a modificat înfățișarea, mi-am schimbat mersul și atitudinea, repetînd fiecare gest, noaptea în sămăz, m-am purtat amabil și umil cu toată lumea, am respectat cu simțințe toate legile, toate dispozițiile și toate regulamentele, pînă la cele din urmă înscrise din parcuri privind ruperea florilor, vreme de douăzeci de ani am călcat numai în virful picioarelor. Ce trebuia să mă fac ca să mă apăr? Dacă am săvîrșit totuși o crimă, o gravă gresală față de cineva, am plătit totul cu surfîntă și cu frică. De ce vrei să mă pedepsești încă o dată?

EA: Nu e te pedepesc. Societatea.

EL: (revoltat) Societatea nu are dreptul să mă distrugă. Eu l-am adus servicii! Ani de zile ea s-a folosit de capacitățile mele intelectuale (Isteric). Dacă voi fi lovit, cor să mi se dea totul înapoi! (Conciliant) Ai putea oare să mă întinlesc cu o persoană care să stea de vorbă cu mine în numele societății? Cu cine a putea oare vorbi în acest sens?

EA: Ce să vorbesti?

EL: Vreau să-l propun o înțelegere, (Conciliant). Sint posesia unei idei excepționale. Valorează cel puțin două milioane de dolari. În citiva ani pot deveni o glorie mondială, aduce faimă, putere, pot să... Ascultă... Fac cadou societății această idee excepțională în schimbul iertării. Crezi că va primi?

EA: (necurtător) Societatea va prefera oricînd să plărdă o idee în valoare de două milioane de dolari pentru a nu-și călca în picioare propriile legi și principii. Iar dacă societatea va comite - prin absurd - această lașitate, această meschinărie sinistră, nu te-aiș lerta eu! Eu sint primul

și adevăratul dumitale judecător și te declar vinovat!

EL: (profund dezamăgit): Vinovat... Vinovat... Vinovat de ce? De un găsăvîrit la vîrstă de nouăsprezece ani într-o joacă? (Cuprins de o criză de nervi). Nu înțelegi că ne-am zăbugit, că ne-am bătut în glumă și că el a alunecat din întimplare în prăpastie? Era interneric... Ce aveam cu eu el? Eram prieteni... am copilărit împreună... Nici prin gînd nu-mi trecea să-l omor... Ne-am jucat! Asta a fost... Un joc nenorocit.

EA: (adînc dezamăgit): În cel cînd ai de cînd sint în preajma dumitale credeam că te cunosc... Imi făcusem o părere bună despre caracterul dumitale. Fărae un om de dumnilat, cum mi se scie că ești o nulitate morală. (Se apropie de el amenințătoare). De ce miinți? De ce? La acea vîrstă „nevinovată” de nouăsprezece ani făceai parte dintr-o bandă teroristă, care în ziua alegerii prezidențiale 1946 a schinguit cu sălbăticie cumplită pe cel neprezece comunisti din sat. Toti ceilalti membri ai bandeii fuseseră arestați. Dumneata singur reușise să fugi și secol ascuns pe santier, te-ai întîlnit înșisă acolo cu el, care te cunosc și ai tăcut. Tu ai spus că ești o apucat seama că vei fi denunțat, l-ai chemat noaptea în spatele unei barăci și l-ai aruncat în săcă, altfel îl distrugi. El a răpănat ca n-o să tacă. Și atunci l-ai dat brînci în prăpastie. Si ai fugit. (Feroce). După cum vezi, știu tot despre dumneata!

EL: (ingrozit, se „justifică” și rectifică) Nu! Nu i-am dat brînci în prăpastie!

EA: Dar ce l-ai făcut?

EL: (cu o ironie tristă) Scuză-mă. Asta n-am știut-o.

EL: (stovos și definitiv învinș) Sint obosit... Vreau să dorm.

EA: (se uită la ceas) Nu mai e timp. Peste douăzeci și cinci de minute telefonare.

EL: (resemnat) Deci douăzeci și cinci de minute... Aș putea totuși să dorm puțin... Niciodată n-am fost mai obosit ca acum.

EA: Atunci odihnește-te. Am să tac.

EL: (se întinde pe pat. Ea se plimbă prin cameră îngurduată. El prinde încet firul telefonului și-l rupe fără că ea să observe. Apoi se ridică, vine în spatele ei și-l imobilizează miinile. Ea întoarce capul și l-priveste calm, fără surprindere).

EA: (se așază în împănăt).

EL: Iartă-mă. M-am răzgîndit.

EA: Observ.

EL: Am hotărît să nu-ți mai dau posibilitatea să mă denunți. Am rupt firul telefonului și nu pot să revin pînă la ora șase. După ora șase, legea va fi nepotincioasă... (Îl leagă miinile cu firul telefonului și o așază într-un fotoliu).

EA: Nu ești deci un om de onoare. (Resemnat). Asta e foarte bine. Eu am avut onoare mi-ar fi fost ceva mai greu să te urăsc.

EL: Ce să fac? Cu riscul de a-mi cștiga pentru totdeauna disprețul dumitale, m-am hotărît în ultima clipă să revin la mine.

EA: Observ.

EL: (cu o simțire mult mai bine... Nu mai ești obosit... Ai și umor...)

EL: (cîinic) Da, mă simt mai odihnat. Mai bine dispus.

EA: Ți dau o veste proastă. Peste douăzeci de minute va veni cineva la mine. Dacă vei fi fericit, Eu, hărtă-mă că-ți face această confesune indecâtă, sint foarte nefericit. Nefericit este poate cuvîntul cel mai neapropiat, dar la îndemînă. Sint, mai bine spus, un om căruia faptul că trăiește în mijlocul oamenilor și că se bucură de această binefacere nu l-a adus încă nici o bucurie. Sint un om care înțelege tot ceea ce este important pe lume, un om rezonabil, capabil, harnic, cu disponibilități mult peste cele obișnuite. Așcut poate pentru a fi fost o excepție, dar din toate călătoriile mele nu s-a ales absolut nimic. Nu m-am simțit în stare să fac nimic important în viață. De ce? Nu știu exact. Să spun că din cauza gestului dumitale, din cauza că singurul om pe care l-am iubit a murit într-un chip stupid, nu ar fi intru totul ade-vărat. Desf de aici a pornit totul, de la acea decepție capitală, care mi s-a oferit la vîrstă de 15 ani, cînd iubeam și credeam în viață, așa cum se iubeste și se crede în viață. De la vîrstă de 15 ani de atunci am început să îmbătrînesc, adică să nu mai cred în acea capacitate fundamentală a vieții de a fi ferece, umblam năucă de colo-colo, întrebîndu-mă stupid care de fost rațunarea morții și cum să pot să mă răscumesc. De atunci bare alt de simplă, mă dezechilibrasem prea devreme și din pricina aceea nu-mi mă găseam locul în viață, oriunde mă duceam locuie era ocupat. Cu alte cuvinte, deși am încercat din toate puterile, nu am reușit să mă bucur de viață, de ceea ce oferă ea tuturor oamenilor obișnuți. Si atunci, gîndește-te: cum o să admit că dumneata să fi fericit?

EL: (pe un ton conștientiv): Să te întreb ceva: dacă eu as reuși cumva să te fac fericit, adică mă bucură și să-mi ajut să devii fericit, atunci... m-ai ierta?

EA: Cum ai putea dumneata să mă faci fericit?

EL: Nu știu exact, dar...

EA: Totuși, la ce te gîndești cînd spui că ai putea să mă faci fericit?

EL: Eventual să ramin lângă dumneata...

EA: Toată viața?

EL: Ai fi de acord?

EA: Cum îți imaginezi că ai putea să primesc în noaptea asta o atenție chiar și o singură fărîmă de fericire? Si asta în schimbul iertării... Adică să devin complica dumitale, să-ți ucidem încă o dată pe cel ucis, să-ți ucidem și amintirea?

EL: (și acoperă fața cu palmele) Iartă-mă... Trebuia să mă ierteți și să mă ferică. (Disperat) Mi-e frică! Nu vreau să mor!

EA: (rece) Dar nu vei fi omorît. Vei fi pedepsit.

EL: (îngunchează în fața ei, răvășit de spaimă) Nu vreau să fiu pedepsit! Dacă eram prins și pedepsit atunci, aș fi acceptat totul ca pe o fatalitate, dar acum s-a îndur crima. Dar atunci sint bîtrîn. Sint bolnav... Nu mai suport! M-am apărut cîm a fost posibil omenește! M-am ascuns în pivnițe, în poduri, în peșteri, în păduri, în mlaștini, în scorburi, în ierburii, iar cînd n-am mai putut să suport singurătatea, am venit printre oameni. M-am lăsat alături de un medic mi-a scurtat nasul și mi-a modificat înfățișarea, mi-am schimbat mersul și atitudinea, repetînd fiecare gest, noaptea în sămăz, m-am purtat amabil și umil cu toată lumea, am respectat cu simțințe toate legile, toate dispozițiile și toate regulamentele, pînă la cele din urmă înscrise din parcuri privind ruperea florilor, vreme de douăzeci de ani am călcat numai în virful picioarelor. Ce trebuia să mă fac ca să mă apăr? Dacă am săvîrșit totuși o crimă, o gravă gresală față de cineva, am plătit totul cu surfîntă și cu frică. De ce vrei să mă pedepsești încă o dată?

EA: Nu e te pedepesc. Societatea.

EL: (revoltat) Societatea nu are dreptul să mă distrugă. Eu l-am adus servicii! Ani de zile ea s-a folosit de capacitățile mele intelectuale (Isteric). Dacă voi fi lovit, cor să mi se dea totul înapoi! (Conciliant) Ai putea oare să mă întinlesc cu o persoană care să stea de vorbă cu mine în numele societății? Cu cine a putea oare vorbi în acest sens?

EA: Ce să vorbesti?

EL: Vreau să-l propun o înțelegere, (Conciliant). Sint posesia unei idei excepționale. Valorează cel puțin două milioane de dolari. În citiva ani pot deveni o glorie mondială, aduce faimă, putere, pot să... Ascultă... Fac cadou societății această idee excepțională în schimbul iertării. Crezi că va primi?

EA: (necurtător) Societatea va prefera oricînd să plărdă o idee în valoare de două milioane de dolari pentru a nu-și călca în picioare propriile legi și principii. Iar dacă societatea va comite - prin absurd - această lașitate, această meschinărie sinistră, nu te-aiș lerta eu! Eu sint primul

NOVOTAT

piesă într-un act de Ion BĂIEȘU

EA: Sint umbra aceea de care te-ai chinut douăzeci de ani să te scuti! Sint omul acela cu care nu ar fi trebuit să te întâlnești în noaptea asta, de care ar fi trebuit să te ărești de de moarte. Dar dumneata, ca să vezi ce ciudat ești, în loc să te feresti, ai venit singur la mine. De ce-ai venit?

EL: (intimidat) Dar m-ai chemat!

EA: Dar ai fi putut să fugi. Din păcate, nu ai bănuțit nimic. De altfel, mi-am spus că în următoarele ore ți se va întâmpla o mare nenorocire. Imi pare rău pentru dumneata, dar așa va fi. Ți se va întâmpla o mare nenorocire.

EL: (brusc, solemn) Doamnă, cred că mă confund cu cineva?

EA: (aspru) Stai jos. Nu te confund cu nimeni. (la portretul de pe noaptea și i-l pune în față). El cunoști?

EL: (răspunde imediat) Nu.

EA: De ce te grăbești? Uită-te mai atent.

EL: Nu-l cunosc.

EL: (pune portretul la loc) El cunoști.

EL: (calm) Cine e?

EA: (cu o gravitate amenințătoare) Să-ți vorbesc eu despre el dumitale, care ai răsunec atît de bine? Dumitale, care ai tristete de aprigat de el și după moarte, căci nu mă îndolosec că în ultimii douăzeci de ani, de cînd e este mort, nu v-ai despărțit nici o clipă, că în fiecare zi ai călătorit împreună și în fiecare noaptea ai sărșit împreună.

EL: (palid, deschide gura, dar nu poate scoate nici un sunet; a răgăsi) A...

EA: (continuîndu-și ideea) Ce te interesează trebuie să fie legăturile dintre un asasin și victima sa după ce s-a comis crimă. Spune-mi, dumneata, ca asasin, ți-ai mai putut urî victima și după moarte? Sau v-ai împrietenit?

EL: (aparent calm; l-a revenit glasul) Dumneata halucinezi. Despre cine vorbești?

EA: (arată spre portret) Despre el.

EL: Cine e el?

EA: (se) Cel pe care eu, acum douăzeci de ani, îl iubesc. Cel pe care l-ai ucis dumneata... Mai îți mînte cum l-chema?

EL: Pe cine?

EA: (ce același glas scăzut, surd); Pe el. Știi foarte bine. Avea șaptesprezece ani atunci. Iar dumneata... nouăsprezece. (flegmatic și stăpîn pe el) N-ai fi exclus să-ți ucis, dar am uitat. Pur și simplu am uitat.

EA: Intru-adevăr!

EL: (degăsit) Atit de mulți am pe conștiință, încît nici nu e de mirare că mi-a obosit memoria.

EA: (crispîndu-se) Te invit să nu glumești cu mine.

EL: Dar dumneata ai început cu glumele.

EA: Știi bine că eu nu glumesc, dar încerci să lungesti în mod inutil această formalitate a intrucerii. (Pauză) Nu ai mai omorît pe nimeni. Numai pe el l-ai omorît. (Pauză). Să-ți spun și cînd l-ai omorît. În noaptea de 1

VIZITA ÎN ROMÂNIA A PREȘEDINTELUI REPUBLICII FRANCEZE

(Urmare din pag. 1)

In drum spre Pitești, la Valea Mare, Jitaru, Negreni și la intersecția cu comuna Scornicești, locuitorii acestor așezări, purtători ai unor bogate tradiții în domeniul portului și jocului strămoșesc, întâmpină pe oaspeții cu cunoșcutele lor echipe de dansuri populare.

PE PLAIURILE ARGEȘENE

Șoseana — cu largi serpentine — serpentează printre dealuri terasate, printre așezări de oameni gospodări ce și-au împodobit fațadele comune cu drapelul de stat al Franței și României. Răsuna urale pentru prietenia româno-franceză, pentru conducătorii de stat ai Franței și României. Pe alături, coloana de mașini se oprește, conducătorii celor două state schimbă calde stringeri de mîni cu cei veniți în întâmpinare.

Bucurași anunță de departe sosirea oaspeților în municipiul Pitești. În centrul orașului, mii și mii de oameni îi întâmpină cu puternice ovăți. Pe o estradă, evocăm în fața monumentului „Anonimilor” 1907, formațiile corale ale Palatului cultural, sindicaterelor, ale cîmînului cultural din Domnești,

Cuvîntarea președintelui Charles de Gaulle

În primul rînd vă mulțumesc, domnule președinte, pentru cuvintele foarte amabile de bun sosii pe care le-ați rostit pentru mine. Vă mulțumesc dumneavoastră tuturor locuitorilor din Pitești, pentru că ați venit să mă primiți și în persoana mea să salutați Franța. La amabila invitație a domnului Ceaușescu, președinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, am venit în țara dumneavoastră pentru a studia împreună cu dînsul, pentru ca guvernul nostru să studieze împreună mai temeinic și mai precis cooperarea foarte prețioasă, foarte prietenească care a început între țara dumneavoastră și țara mea.

Am venit, de asemenea, pentru ca împreună să studiem care sînt îndatoririle noastre de mîine și, în același timp, pentru a aduce înfrățirii României salutul înregii Franțe. Prima dintre îndatoririle noastre este aceea de a munci împreună pentru unirea Europei, de la un capăt la celălalt. Din nefericire, pînă acum Europa nu a fost unită niciodată. Aceasta a provocat mari nenorociri atît Europei, atît și lumii înregii. Trebuie să unim Europa pentru pacea, pentru progresul, pentru fraternitatea ei și a întregii omeniri. Aceasta este o îndatorire franco-română.

Cuvîntarea președintelui Nicolae Ceaușescu

În acest vechi oraș românesc, care în anii paterii populare cunoaște o puternică dezvoltare, aș dori să subliniez, la fel ca domnul președinte Charles de Gaulle, că prietenia dintre Franța și România — cu vechi rădăcini — se dezvoltă, în noile condiții, ca unul din factorii meninți și securității în Europa și în întreaga lume.

Vizita președintelui Franței în România s-a transformat într-o adevărată manifestare sărbătorească a prieteniei româno-franceze. Dintr-o dată Franța și România au fost alături, ele nu s-au aflat niciodată una împotriva celeilalte. Ne exprimăm speranța că într-o zi România și Franța vor fi împreună! Am fost împreună și la bine și la rău, și în timpurile grele și în timpurile bune — cum se spune în țara noastră. Azi, cînd în fața omenirii se deschid perspective pentru așezarea relațiilor pe baze noi, cînd se poate obține înlăturarea pericolului unui nou război, cînd toate forțele pot fi consacrate progresului material și spiritual, prietenia franco-română se înscrie ca un factor activ în lupta pentru progres și pace.

Sînt în întregime de acord cu cele spuse aici de domnul președinte al Franței cu privire la îndatoririle care ne revin. Vreau să subliniez încă o dată, că, fără nici o îndoială, ceea ce dorim noi să facem corespunde intereselor popoarelor noastre. Dar, interesele Franței și României, ale francezilor și românilor, nu sînt interese egoiste, nu sînt îndreptate împotriva unui alt popor, ci, dimpotrivă, ele corespund pe deplin intereselor tuturor popoarelor din Europa, din întreaga lume, pentru că servesc progresul, servesc pacea, cooperarea dintre popoare.

Am citit că un corespondent de presă și-a format o imagine în prea fericită despre această vizită și despre întîlnirile noastre. Nu vreau să mă refer la cineva anume. Trebuie însă să înțelegem domniilor — și mă adresez tuturor corespondenților străini — că discuțiile dintre generalul de Gaulle și mine, dintre reprezentanții guvernului român și francez n-au avut în nici un moment scopul de a dezbina, cum spun unii, sau de a încerca să rupă anumite prietenii

scuții în secolele trecute, evocînd momente îndăioșoare de istorie și cultură românească, este în sîrbătoare. Pe frontispiciul instituțiilor publice, ale unor clădiri în stil brîncovenesc flutură drapelul român și francez. Sunetele prelunghi de bucurii vestesc sosirea oaspeților la porțile străvechii Curți domnești. Mii de tineri și vîrstnici le fac o entuziastă primire. În aclamațiile multumiri, iau cuvîntul președintele de Gaulle și președintele Nicolae Ceaușescu.

Mă bucur din tot sufletul, mă simt onorat să mă aflu astăzi în orașul Ploiești. Vin în mijlocul dumneavoastră pentru a aduce acestui mare și frumos oraș românesc, ca de altfel întregului popor român, salutul poporului francez, salutul celei mai sincere și profunde prietenii ce poate exista între două popoare.

În timpul vizitei mele în țara dumneavoastră am avut împreună cu domnul Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, convorbiri cele mai directe, cele mai folositoare și cele mai cordiale, pentru a pune de acord ce au de făcut România și Franța pentru pacea și progresul celor două popoare și, totodată, pentru unirea Europei de la un capăt la celălalt.

Ceea ce putem face împreună în domeniul economiei, al culturii și în domeniul politicii constituie un exemplu de ceea ce pot înfăptui împreună două țări surori, căci țările noastre sînt surori latine. România și Franța sînt europene prin excelență. România și Franța sînt țări pasnice, muncitoare. România și Franța se iubesc din toată inima.

Pentru ceea ce avem de făcut în comun, vreau să vă spun că nimic n-a fost mai încurajator și într-adevăr entuziasmant — pentru cel ce vă vorbește, și prin el pentru Franța — decît primirea de nedescris pe care poporul român a binevoit să mi-o facă pretinzîndu-mi și îndeosebi dumneavoastră. Vă mulțumesc din toată inima tuturor!

Trăiască Ploieștii!
Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

un miel alb. Corurile cîminelor culturale intonează cîntece populare. După ce vizitează expoziția de artizanat deschisă ad-hoc în apropierea scenei, generalul de Gaulle adresează felicitări locuitorilor comunei pentru înalta lor măiestrie artistică.

După ce străbat valea Dimboviței, oaspeții ajung în pădurea Dragodana, unde sînt salutați de Nicolae Tăbircă, președintele Consiliului popular al județului Dimbovița, Tîrgoviște, glorioasă cetate de

Cuvîntarea președintelui Charles de Gaulle

Vă mulțumesc foarte mult, domnule președinte, pentru primirea dvs. atît de amabilă și pentru cuvintele dvs. atît de nobile. Mă simt foarte fericit că mă găsește la Tîrgoviște și că pot vizita locurile unde sînt aștea mărturie ale originii poporului român. Sint, de asemenea, fericit de a fi putut lua contact cu populația acestui oraș atît de entuziasată pentru prietenia celor două țări ale noastre.

Împreună cu domnul președinte Ceaușescu, care m-a invitat să vin în România, am discutat multe subiecte. Toate acestea au fost sub-

Cuvîntarea președintelui Nicolae Ceaușescu

Ne găsim aici în orașul care timp de mai multe sute de ani a fost capitala Țării Românești și care a avut un rol însemnat în istoria poporului român.

Poporul nostru, care veacuri întregi a luptat pentru ființa sa națională, a găsit în sine forțele necesare pentru a realiza unirea, pentru a forma statul național român, care este astăzi un stat dornic de pace, de colaborare cu toate popoarele lumii.

În decursul vremurilor între România și Franța s-au stabilit relații prietenești. Nu o dată popoarele noastre, oameni înalțați ai națiunilor noastre au luptat împreună pentru libertate, pentru independență națională, pentru pace în lume.

Așa cum a subliniat domnul președinte de Gaulle, între noi au avut loc convorbiri rodnice. Franța și România sînt hotărîte să-și aducă contribuția la statornicirea unită Europei în care toate nați-

unile să se dezvolte independent și liber, în care să domnească pacea.

Dorim să cooperăm între noi, să cooperăm cu toate națiunile din Europa. Considerăm că în condițiile de astăzi, toate popoarele trebuie să-și aducă întreaga lor contribuție pentru a apăra pacea, ca oamenii de stat, cei care au răspunderea în statele respective, trebuie să pună mai presus de orice interesele păcii, ale colaborării între popoare. Numai așa își vor face datoria față de propriul popor, față de toate popoarele, față de cauza păcii și a lumii.

În acest spirit s-au desfășurat și se desfășoară vizita domnului președinte al Franței în România, prietenia româno-franceză va servi cauzii cooperării în Europa, cauzii păcii și securității popoarelor.

E ca această prietenie să se întărească continuu și să fie veșnică. Trăiască prietenia noastră Franța!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Revenind pe străzile orașului, coloana de mașini trece pe lângă Muzeul Țiparului și curții vechi românești, pe lângă Muzeul scriitorilor țirgovișteni.

Înaintea plecării, președintele de Gaulle și președintele Nicolae Ceaușescu se întrec în vorbiri de laudă și în aplauze pentru orașul și țara noastră.

Profurile industriale ale rafinărilor și uzinelor anunță apropierea coloanei de mașini de Ploiești, cetate petrochimică românească, centrul unor meșteșuguri cu vechi tradiții de luptă pentru libertate, neamuri și progres social. În centrul orașului, între siluetele noilor ansambluri arhitectonice care deli-

nească fizionomia pieței centrale, conducătorii de stat ai celor două țări sînt întâmpinați de o mare de oameni. Se poate spune că aproape întreaga populație a orașului s-a deplasat pe străzile festive împodobite, spre a-i saluta pe conducătorii de stat ai Franței și ai României. De pretutindeni răsună ovăți și urale, sînt fluturînd stegulele cu tricolorul celor două țări. Piața este dominată de portretele celor doi șefi de state, încadrate de urările, scrise în limbile română și franceză: „Trăiască prietenia între poporul român și francez”. Balcoanele și ferestrele blocurilor ce

înconjoară piața sînt înșesate de oameni.

În întâmpinarea distinșilor oaspeți au venit Dumitru Balalaia, președintele Consiliului popular județean, Gheorghe Alecu, primarul municipiului Ploiești, alți reprezentanți ai organelor locale de stat. Tineri îmbrăcați în costume na-

ționale de pe meleagurile prahovene oferă oaspeților buchete de flori. Președintele Consiliului popular județean adresează oaspeților un cald cuvînt de bun sosii.

În aplauzele entuziaste ale multimei iau cuvîntul președintele Charles de Gaulle și președintele Nicolae Ceaușescu.

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Stimați cetățeni ai Ploieștilui, împreună cu președintele Franței, timp de două zile am trecut prin cîteva orașe și județe ale României. Domnul președinte a putut vedea poporul român la muncă, a văzut entuziasmul său, a ascultat muzica populară și a văzut dansurile românești. Toată această ambiție reprezintă poporul român muncitor, dornic de pace, dornic să-și făurească o viață îmbogățită și fericită. Manifestările calde cu care au fost întâmpinați peste tot solii Franței oglîndesc sufletul poporului nostru, spiritul de prietenie dintre România și Franța — prietenie care este chemată să joace un rol activ în instaurarea păcii în Europa și în întreaga lume.

Putem spune că la Ploiești încheiem o vizită de două zile prin România. Domnul președinte al Franței a declarat că din această vizită a rămas cu impresii minunate. Noi credem că va duce în Franța prietenia, bunăvoința, entuziasmul și dorința de pace a poporului român. Noi dorim ca domnul președinte al Franței să transmită poporului francez că are un plecen trînic în poporul român, că acest popor dorește să facă din prietenia cu francezii un factor

important în lupta comună pentru făurirea păcii pe continentul nostru, pentru făurirea unei Europe în care fiecare națiune să fie liberă, independentă, să poată fi ea însăși, să se dezvolte în colaborare cu toate națiunile europene. Noi dorim ca domnul președinte să transmită poporului francez că poporul român este pentru o colaborare și cooperare în toate domeniile de activitate, ale creației materiale și spirituale. Sîntem convinși că numai o asemenea colaborare și cooperare între popoare — și mai refer aici la colaborarea și cooperarea între francezi și români — corespunde așteptărilor popoarelor noastre, cît și cauzei tuturor națiunilor europene, cauzei păcii în întreaga lume.

Doresc să transmit de aici, din Ploiești, poporului francez urări de multă fericire, de noi și noi succese, pentru a face din Franța o țară tot mai puternică, tot mai înfloritoare, care să-și aducă contribuția — împreună cu toate popoarele din Europa — la făurirea unei păci trînicie.

Multă fericire poporului francez! Trăiască și să se întărească conștient prietenia româno-franceză!

Trăiască Franța prietenă!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

VIZITA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI BRITANIC PENTRU COMERTUL CU EUROPA DE EST

Primirea la tovarășul Ilie Verdeț

Prim-vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ilie Verdeț, a primit vineri pe Alexander Ross, președintele Consiliului Britanic pentru comerțul cu Europa de Est, care face o vizită în țara noastră. La învedere a participat Hristache Zambeți, vicepreședinte al Camerei de Comerț.

Alexander Ross, președintele Consiliului Britanic pentru comerțul cu Europa de Est, a avut vineri întîlnire cu ministrul Comerțului Exterior cu Vasile Răuță, adjunct al ministrului, și la Camera de Comerț cu Hristache Zambeți, vicepreședinte.

În cinstea oaspetelui, conducerea Camerei de Comerț a oferit un dejun, iar John Edward Chadwick, ambasadorul Marii Britanii la București, o recepție.

(Agerpres)

INTOARCEREA TOVARĂȘULUI GHEORGHE RĂDULESCU DE LA MOSCOVA

Tovarășul Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, reprezentantul permanent al Republicii Socialiste România în Consiliul de Ajutor Economic Reciproc, s-a înapădat vineri în Capitală, venind de la Moscova, unde a participat la lucrările celei de-a 34-a ședințe a Comitetului Executiv al C.A.E.R.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, erau prezenți tovarășii Iosif Banc, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, reprezentanți ai unor organizații centrale economice.

Au fost de față A. V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și membri ai ambasadei.

(Agerpres)

Cronica zilei

Unitatea scriitorilor a organizat vineri o seară culturală franceză.

După cuvîntul introductiv rostit de Mihnea Gheorghiu, prim-vicepreședinte al Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, scriitorul Ion Biberi a vorbit asistenței despre „Interferențe culturale franco-române”.

A urmat un recital de poezie franceză, susținut de actorii ai scenei bucureștene. După care pianistul Alexandru Demetriadi și tenorul Ion Pîso au interpretat lucrări de Enescu, Fauré, Poulenc și Debussy.

Sub auspiciile Asociației de drept internațional și relații internaționale, vineri seara — în cadrul secției de relații internaționale — Ion Borcan, membru al acestei asociații, a prezentat comunicarea cu tema „Aspecte ale relațiilor româno-franceze în perioada 1914—1914”.

(Agerpres)

emoționantă sărbătoare a prieteniei străvechi româno-franceze, care, în zilele noastre, capătă un conținut nou, determinat de lupta comună pentru independență și suveranitate națională, pentru securitatea și pacea trînică în Europa și în lume.

Nicolae DAMULESCU,
Nicolae VASCU,
Petru ULICAN

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

Trăiască România!
Trăiască prietenia româno-franceză!

viata internațională

PRESA FRANCEZĂ DESPRE VIZITA PREȘEDINTELUI DE GAULLE ÎN ROMÂNIA

PARIS 17. — Trimisul special Agerpres, George Davidescu, transmite: Vizita în România a președintelui Republicii Franceze, generalul de Gaulle, continuă să rețină atenția presei franceze. Ziarele apărute la 17 mai reflectă pe larg primirea călduroasă făcută la Craiova conducătorilor de stat ai Franței și României. Trimișii speciali ai ziarului „Le Figaro” relevă că de-a lungul întregului traseu străbătut de mașinile oficiale, de la aeroport și până în oraș, mii de muncitori și țărani, pionieri și elevi ai școlilor profesionale și-au manifestat căldura lor ospitalitate față de cei doi șefi de stat. Vorbind despre vizitele făcute la uzinele „Electroputere” și la Combinatul chimic din Craiova, „Le Figaro” arată că aceste moderne întreprinderi „constituie un simbol al industrializării țării, căreia îi sint atașați toți românii”. Ziarul publică extrase din cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care se subliniază necesitatea recunoașterii dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și alege singur propria cale de a se împotrivi dominației coloniale și amestecului în treburile interne ale altor state.

Din cuvântarea generalului de Gaulle, ziarul citează paragrafele privind tradiționala prietenie dintre Franța și România și hotărârea celor două țări de a contribui la construirea unei Europe în care toate țările să colaboreze. Ziarul „L'Humanité” a publicat o corespondență în care relevă dezvoltarea industrială modernă a orașului Craiova. Sint prezentate uzinele „Electroputere” și Combinatul chimic al căror oaspețe a fost președintele Franței.

TIRGUL INTERNAȚIONAL AL TEHNICII DE LA BELGRAD PREȘEDINTELE TITO A VIZITAT PAVILIONUL ROMÂN

BELGRAD 17. — Corespondentul Agerpres, N. Ploeanu, transmite: Vineri la Belgrad s-a deschis a 12-a ediție a Tîrgului internațional al tehnicii la care participă 341 întreprinderi și firme din 23 de țări. Pe o mare suprafață sint prezentate produsele a 421 de întreprinderi din R.S.F. Iugoslavia, înfrățind în mod grăitor progresul tehnic înregistrat de țara vecină și prietenă.

La actuala ediție participă pentru prima dată și întreprinderi de comerț exterior din Republica Socialistă România. Pe o suprafață de 350 mp, cit ocupă pavilionul țării noastre, sint expuse mașini de prelucrare a metalelor, utilaj electrotehnice și electronice, mașini pentru prelucrarea lemnului etc.

La festivitatea de deschidere a tîrgului au participat președintele R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, președintele Viecei Executive federale, Mika Špiljak, și alți conducători de partid și de stat. Președintele Tito și celelalte persoane oficiale, însoțite de ambasadorul țării noastre la Belgrad, Aurel Mălnășan, au vizitat pavilionul României, interesându-se de performanțele tehnice ale produselor industriei românești.

În R. F. a Germaniei se intensifică opoziția față de „legislația excepțională”

BONN 17 (Agerpres). — Vineri, guvernul vest-german a început consultările cu S.U.A., Marea Britanie și Franța, în legătură cu renunțarea din partea acestora la „împuțernicirile rezervate” în Germania occidentală. Aceste împuțerniciri, deținute de cele trei puteri occidentale în virtutea acordurilor din 1954 încheiate cu guvernul vest-german și menite să asigure securitatea forțelor aliate staționate în Germania occidentală, expiră, potrivit prevederilor acordurilor, în momentul în care Germania occidentală dispune de o legislație proprie prin care își poate menține ordinea internă. Guvernul vest-german consideră că această condiție a fost îndeplinită și, în data de 29 mai, a adoptat de către Bundestag, în a doua lectură, o „legislație excepțională”.

Cea de-a treia lectură a textelor legii, care va avea loc în Bundestag la 29 mai, este apreciată de guvernul vest-german drept o formalitate care nu mai poate oferi nici o surpriză. Astfel, consultările începute vineri au scopul de a stabili formalitățile oficiale prin care cele trei puteri

Ziarul „L'Aurore”, care publică o corespondență la trimisului său special la București, scoate în evidență unele aspecte din declarația președintelui Franței făcută la Craiova, punând accentul îndeosebi pe acele pasaje în care este subliniată necesitatea stabilirii unei înțelegeri între toate națiunile europene, precum și hotărârea României și Franței de a intensifica cooperarea în domeniul economic, tehnic, cultural și al vieții politice.

Cotidianul francez „Paris Jour” publică un amplu reportaj referindu-se la atmosfera călduroasă, prietenească în care a fost primit președintele Franței de populația Craiovei.

Prezentînd profilul modern, actual, al orașelor în care s-au oprit oaspeții francezi și conducătorii de stat ai României în cursul zilei de vineri, trimișii speciali ai Radio-difuziunii franceze au relevat că Slatina, Piteștiul, Ploieștiul și celelalte localități vizitate au rezerve de conducători români și francezi o primire entuziastă, expresie a tradiționalei ospitalități a poporului român. În cadrul emisiunilor posturilor de radio au fost redat extrase din cuvintele rostite de cei doi conducători de stat.

Televiziunea franceză a transmis vineri în jurnalele sale de prim și de seară imagini de pe parcursul călătoriei de la Craiova spre București. Au fost transmise, de asemenea, extrase din cuvintele rostite la mitingurile care au avut loc în orașele vizitate.

ÎNTREVEDERILE PREȘEDINTELUI ADUNĂRII GENERALE A O. N. U.

NEW YORK 17 (Agerpres). — Vineri dimineața, președintele Adunării Generale, Corneliu Mănescu, a avut o întrevedere cu președintele pe luna în curs al Consiliului de Securitate, reprezentantul permanent al Marii Britanii, lordul Caradon. Cu acest prilej a avut loc un schimb de păreri în legătură cu unele probleme înscrise pe agenda Consiliului de Securitate. De asemenea, președintele

Acțiuni revendicative în Franța

PARIS 17 (Agerpres). — În prezent în Franța se află în grevă peste 100 000 de muncitori, care revendică majorarea salariilor și îmbunătățirea condițiilor lor de muncă. De două zile, aproximativ 60 000 de muncitori ai uzinelor „Renault” au încetat practic producția, rămînînd în incinta uzinelor din Mans, Flins Billancourt și Sandouville. Greve au fost semnalate, de asemenea, la uzinele de automobile „Citroen”, unde a luat ființă un „comitet pentru apărarea libertăților sindicale și individuale”, la uzinele „Sud Aviation” din Nantes, la întreprinderile „Cipei”, care produc pile electrice, precum și la uzinele chimice Rhodiaceta din apropierea Lyonului. Au intrat în grevă pe timp nelimitat și unele șantiere navale de pe coasta Atlanticului, precum și muncitorii care distribuie ziarul parizien „Le Monde”.

În cursul zilei de vineri au continuat demonstrațiile studențești, numeroase institute de învățămînt superior fiind ocupate de studenți. În unele cartiere pariziene, greva s-a extins și asupra claselor supe-

Tratatul de neproliferare trebuie să constituie un prim pas în direcția dezarmării nucleare

NEW YORK. — Trimisul special Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite: Ritmul dezbaterilor în Comitetul Politic al Adunării Generale în legătură cu Tratatul de neproliferare s-a accelerat simțitor în ultima săptămîna.

Lundă cîntuie în sedința de joi după-amiază, reprezentantul Afganistanului, Abdul Samad Ghaus, a subliniat că țara sa se pronunță în favoarea încheierii unui tratat de neproliferare deoarece „sporirea numărului de state nucleare va duce la creșterea primejdiei pentru securitatea lumii”. El și-a exprimat înăuntrul că „propunerile înșelătoare și ale altor state nucleare, prezentate în Comitetul celor 18 pentru dezarmare de la Geneva, nu și-au găsit o mai largă oglindire în proiectul de tratat”. Este vorba în special de necesitatea asigurării „unui sistem mai realist de garanții și a unor măsuri îndreptate atît împotriva proliferării orizontale, cit și a celei verticale”.

Reprezentantul Mexicului, Alfonso Garcia Robles, a făcut propuneri în scopul îmbunătățirii textului proiectului de tratat și a privatizat obligația tuturor statelor membre de a se abține de a recurge la forța în relațiile internaționale; garantarea accesului liber la informația științifică și tehnologică; articolul 3 al proiectului de tratat astfel, încît acesta să prevadă că „beneficiile potențiale ale folosirii pasnice a explozivilor nucleare vor fi accesibile, pe bază nediscriminatorie, pentru statele care nu au un tratat — care nu sint în posesia armelor nucleare”. În încheiere, reprezentantul Mexicului a subliniat că „succesul Tratatului de neproliferare depinde de puterile nucleare care trebuie să dovedească că ele consideră că adevăratul acest tratat ca un prim pas în direcția dezarmării nucleare și a folosirii energiei nucleare în scopuri pasnice de către înșel statele nucleare”.

Ambasadorul Irakului, Adnan Pachachi, și-a exprimat speranța, în intervenția sa, că „Adunarea Generală va acționa prompt în direcția aprobării tratatului”. În același timp el a subliniat „necesitatea ca rezoluția propusă de puterile nucleare în domeniul garanțiilor să fie înlocuită la timp, prin garanții mai sigure, care să aibă un caracter cu adevărat internațional”.

Ambasadorul Greciei, Dimitri Bitsios, și-a exprimat speranța că „prevederile în legătură cu garanțiile împotriva unui atac nuclear sau a amenințărilor cu un asemenea atac, vor fi îmbunătățite și mai clar precizate”.

IUGOSLAVIA

Încheierea vizitei delegației de activiști ai P.C.R.

BELGRAD 17 (Agerpres). — Vineri dimineața, delegația de activiști ai Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Gheorghe Pană, prim-secrerar al Comitetului județean Brașov al P.C.R., a avut o convorbire cu Budislav Šoškici, membru al Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I. Convorbirea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, tovarășul Budislav Šoškici a oferit o masă în cinstea delegației, la care a participat și ambasadorul României la Belgrad, Aurel Mălnășan.

După-amiază, delegația de activiști ai P.C.R. a părăsit Belgradul, îndreptîndu-se spre patrie.

agențiile de presă transmit:

Campania electorală din Italia s-a încheiat la miezul nopții de vineri. Secretarul general al Partidului Comunist Italian, Luigi Longo, a luat cuvîntul în vîntura organizată în vastă piață San Giovanni, Pietro Nenni, președintele Partidului Socialist Unificat, a vorbit în Piața del Popolo, iar Partidul democrat-cristian și-a ținut mitingul la Palazzo dello Sport. În cursul serii posturile de televiziune au transmis conținutul de presă a primului ministru Aldo Moro, organizată cu prilejul alegerilor.

Cutremurele care s-au produs în Japonia, cele mai puternice din lume în ultimii 4 ani, au provocat numeroase victime omenești și pagube materiale. Un ultim bilanț transmis de agențiile de presă arată că în zona Insulei Hokkaido și a părții de nord a Insulei Honshu s-au înregistrat pînă în prezent 41 morți, 250 răniți, 8 dispăruți și circa 1.150 de case distruse.

Yemenul de sud

COMLOT DEJUCAT

În Republica Populară a Yemenului de sud, țară care și-a cucerit independența în urmă cu numai o jumătate de an, s-a creat o situație deosebit de încordată. Potrivit surselor transmise de agențiile de presă, la 13 mai în regiunile Abyan, Chatra, Gaar și în sudul celui de-al treilea guvernorat au izbucnit tulburări, care s-au extins și în alte colțuri ale tinerei republici, punînd în primejdie stabilitatea ei. Într-un comunicat al Comandamentului suprem al Frontului Național de Eliberare se arată că în țară s-au infiltrat elemente străine care au reușit, prin diverse manevre, să atragă de partea lor o serie de triburi și să beneficieze de sprijinul unor membri ai Comandamentului suprem. Aceștia din urmă sint acuzați de a fi operat a restării ilegale și de a fi încercat să „distrugă prin violență F.N.E., armata, poliția și alte instituții statale”.

„Autoritățile yemenite au încercat să evite o văr-

Demonstrație a muncitorilor englezi împotriva poliției guvernamentale de austeritate

CINSTIREA MEMORIEI UNOR PATRIOTI ROMANI

PARIS 17 (Agerpres). — La cimitirul Ivry, din apropierea Parisului, unde sint înmormînați patrioții români: Cristea Nicolae, Szas Dragoș Andrei, Crăciun Gracian Ion, Wolf Francisc, Cruman Gheorghe și Jean Pierre Brocher, unii ucisii în timpul ocupației hitleriste a Franței, iar alții căzuți eroic în luptele pentru eliberarea Parisului în 1944, a avut loc vineri o emoționantă ceremonie. Au fost prezentați Marcel Paul, președintele fondator al Federației internaționale a deportaților și internaționar, rezistenți și patrioți din Franța, reprezentanți ai municipalității orașului. Din partea română au participat Nicolae Guină, președintele Comitetului foștilor deținuți antifasciști și Victor Ionescu, membru al Comitetului C.F.D.A. După depunerea unor jerbe de flori și coroane la mormintele celor șase patrioți români, participanții la ceremonia de la cimitirul Ivry au păstrat un moment de reculegere.

Tîrgul de la Canton

CORRESPONDENȚA DE LA I. GALATEANU

Tîrgul de primăvară de la Canton și-a încheiat zilele acestea porțile. Timp de o lună el a cunoscut o afluență deosebită de vizitatori. A fost remarcată prezența peste 6 000 de reprezentanți ai cercurilor de afaceri din zeci de țări, care, vîndînd în interes față de multe din cele aproape 30 000 de exponate, au dus tratative și au încheiat tranzacții cu întreprinderile chineze de comerț exterior.

În afară de mașinile-unele realizate în Șanghai și în alte centre industriale importante, au fost prezentate noi tipuri produse în întreprinderi cu capacitate medie și mică, a căror produc-

ție s-a extins în ultimii ani. De pildă, mașina de slefuit de precizie „N 7120”, cu indici de producție ridicați, a fost realizată într-o uzină din Hanchiow, care cu cîțiva ani în urmă avea un alt profil. Au atras, de asemenea, atenția semiconducători pe bază de monocristale de siliciu și germaniu prezentați pentru prima dată, oferiurile de calitate superioară folosite în domeniul construcțiilor de automobile și de poduri, un laser pentru gaurirea diamantelor și metalelor dure, autobuzele mici proiectate în ultimii ani etc.

Posibilitățile de produse alimentare au reflectat rezultatele obținute în ultimii ani în agricultură. Printre realizările în acest domeniu se relevă faptul că regiunile din nordul Chinei, care cultivă îndeobște grîul, au început să acclimatizeze și numeroase varietăți de orez, iar cele din sud, care cultivă de obicei orez, au început să producă și alte cereale.

În ziua încheierii tîrgului, în cîntecul celor prezenți a fost oferită o recepție. Cu acest prilej, președintele tîrgului a subliniat, între altele, că poporul chinez va dezvolta relațiile comerciale cu cercurile economice și de afaceri de pretutindeni, pe baza principiului egalității în drepturi și avantajului reciproc.

A. Kosighin la Praga

PRAGA 17 (Agerpres). — La invitația Președintelui C.C. al P.C.C. și a guvernului R.S. Cehoslovacie, vineri a sosit la Praga Alexei Kosighin, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., care își va petrece în Cehoslovacia un scurt concediu de odihnă și tratament.

Se prevede, precizează agenția C.T.K., ca vizita lui Alexei Kosighin în Cehoslovacia să fie folosită pentru a se continua schimbul de păreri cu conducătorii cehoslovaci în probleme care interesează cele două părți.

La sosire, oaspetele sovietic a fost întâmpinat de Alexander Dubcek, prim-secrerar al C.C. al P.C.C., Josef Smrkovsky, președintele Adunării Naționale, Oldrich Cernik, președintele guvernului, și de alte persoane oficiale.

În aceeași zi, a sosit la Praga, la invitația ministrului apărării naționale al R.S. Cehoslovacie, generalul-colonel Martin Dzur, o delegație militară sovietică, condusă de generalul A. A. Gericiko, ministrul apărării al U.R.S.S., și de generalul de armată, A. A. Episev, șeful Direcției Superioare Politice a Armatei Sovietice.

MOSCOVA

Vizita delegației de activiști A.R.L.U.S.

MOSCOVA 17. — Corespondentul Agerpres, N. Cristoloveanu, transmite: Delegația de activiști A.R.L.U.S., condusă de Ion Moraru, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, secretar al Consiliului General A.R.L.U.S., a făcut o vizită la Uniunea asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu țările străine, unde a fost primită de prim-vicepreședintele V. I. Gorskov.

În cursul unei întîlniri cu conducerea centrală a Asociației de prietenie sovieto-română (A.P.S.R.), V. I. Konopov, președintele asociației, și alți membri ai A.P.S.R. și membrii delegației A.R.L.U.S. s-au informat reciproc despre activitatea celor două asociații.

Delegația română a făcut, de asemenea, o vizită la Sovietul orașenească Moscova. A. V. Reabnin, vicepreședinte al sovietului, vicepreședinte al A.P.S.R., a vorbit oaspeților despre realizările și perspectivele dezvoltării capitalei sovietice.

Președintele C.C. al P.C. din Cehoslovacia a recomandat președintelui guvernului cehoslovac, Oldrich Cernik, să formeze un comitet pentru pregătirea — pînă la sfîrșitul lunii iunie — a unui proiect privind structura juridico-statală a R.S. Cehoslovacie. (Agenția C.T.K.)

Fidel Castro, primul ministru al Cubei, prim-secrerar al C.C. al P.C. din Cuba, l-a primit pe Ivan Budinov, ministrul comerțului exterior al Bulgariei, care face o vizită la Havana la invitația ministrului comerțului exterior al acestei țări.

Festivitățile de la Batak. În localitatea Batak au avut loc festivitățile în legătură cu cea de-a 92-a aniversare a răscoalii din aprilie 1876. Cu acest prilej a avut loc un mare miting la care a luat cuvîntul printre alții și C. Ionescu Tira, consilier la Ambasada Republicii Socialiste România la Sofia, care a vorbit despre legăturile istorice între cele două popoare frățești și despre contribuția pe care a adus-o poporul român la eliberarea Bulgariei.

Președintele Sovietului Suprem al U.R.S.S. l-a decorat cu Ordinul Lenin pe Nikolai Șvernik, cunoscut activist al partidului comunist și al statului sovietic, cu prilejul împlinirii a 80 de ani, pentru merite deosebite față de partid și de stat.

În Republica Dominicană au avut loc alegeri municipale, care s-au desfășurat într-o atmosferă de tensiune și nesiguranță. Armata și poliția au patrat pe străzile orașelor în timpul scrutinului. Este pentru prima dată după 50 de ani cînd, în această țară, se organizează alegeri municipale.

Nicolae N. LUPU